

СУТНІСТЬ ЗЕМЕЛЬНИХ ВІДНОСИН

Зайцева Х.Ю.,

здобувач вищої освіти

спеціальність 071 «Облік і оподаткування»

Миколаївський національний аграрний університет

Земельна реформа як комплекс правових, економічних, технічних і організаційних заходів, здійснення яких забезпечує вдосконалення земельних відносин, триває в Україні вже понад 20 років, але основної мети – формування нових за змістом і характером земельних відносин, – так не досягла. Для сталого розвитку суспільства ключовою передумовою стає наявність ефективних державних і приватних інститутів соціальна справедливість обережна бюджетно-податкова політика і баланс між ринком і державою. Дослідниками співвідношення участі держави і приватного сектору в управлінні природними ресурсами доведено, що ринки без участі суспільства і держави незадовільно регулюють питання захисту навколишнього середовища [4]. Слабке інституціональне забезпечення функціонування ринків може зумовити виснаження або й деградацію природних ресурсів погіршення стану навколишнього середовища. Управління земельними ресурсами неефективне без створення необхідних механізмів збалансованого землекористування, що включає конкретний інструментарій для забезпечення умов сталості при використанні одного з основних національних багатств нашої країни землі [3].

Земельні ресурси як складова природно-ресурсного потенціалу країни є унікальним об'єктом на який спрямовані інтереси всіх членів суспільства оскільки земля є універсальним фактором суспільного життєзабезпечення. Рівень їх використання та відтворення визначається характером впливу на них суб'єктів господарювання. Сталий розвиток земельно-ресурсної сфери значною мірою залежить від процесів які відбуваються в системі відносин власності [4].

Проблематика розвитку земельних відносин є предметом досліджень широкого кола вітчизняних науковців таких як: Д.С. Бабміндра, І.К. Бистряков, Б.М. Данилишин, Д.С. Добряк, А.Г. Мартин, Л. Я. Новаковський, О.С. Новоторов, А.М. Третяк, М.А. Хвесик та інших. При достатньо широкому спектрі досліджень зокрема з питань власності на землю та управління земельними відносинами в процесі становлення ринкової економіки в Україні потребують особливої уваги дослідження механізмів управління земельними відносинами та їх розвитку, що є важливою передумовою впровадження засад збалансованого розвитку.

Не зважаючи на те що окремі методи та інструменти механізмів управління земельними відносинами впроваджені у практику господарювання у різних галузях національної економіки на різних управлінських рівнях на сьогодні відсутнє системне розуміння структури механізмів розвитку земельних відносин [5].

Процеси землеволодіння та землекористування визначають характер господарських процесів на землі, що, в свою чергу, зумовлюють систему земельних відносин. Процес удосконалення земельних відносин в Україні потребує наукового обґрунтування механізмів їх розвитку, що передбачає визначення та конкретизацію набору інструментів та методів здійснення заходів, спрямованих на 13 раціональне землекористування та охорону земель різного цільового призначення. Механізми розвитку земельних відносин поєднують інструменти і методи адміністративно-правового, фінансово-економічного, організаційного та соціальнопсихологічного механізмів у єдиному середовищі економічного, екологічного та соціального аспектів сталого розвитку суспільства [1].

Отже, удосконалення земельних відносин повинне здійснюватися на узгодженні найважливіших складових механізмів їхнього розвитку, що передбачає врахування фактору збалансованості на державному, регіональному та місцевому рівнях відповідно до основоположних принципів сталого розвитку.

Бібліографічний список:

1. Ібатулін Ш.І. Розвиток відносин власності в системі раціонального використання та відтворення земельних ресурсів / Ш. І. Ібатулін, О. В. Степенко. Економіка природокористування і охорони довкілля. 2017. С. 35 – 41.
2. Мартин А.Г. Євсюков Т.О. Стан земельних відносин як стримуючий фактор розвитку продуктивних сил України // Матеріали міжнародної наукової конференції, м. Київ, 20 березня 2015 р.: У 3-х частинах / РВПС України НАН України. К.: РВПС України НАН України, 2015. Ч.3. С. 289-292.
3. Мартин А. Г. Стан земельних відносин як стримуючий фактор розвитку продуктивних сил України / А. Г. Мартин, Т. О. Євсюков // Матеріали 17armoni. Наук. Конф., м. Київ, 20 березня 2015 р.: у 3-х ч. К. : Вид-во РВПС України НАН України, 2009. Ч. 3. С. 289–292.
4. Механізми управління земельними відносинами в контексті забезпечення сталого розвитку / Ш.І. Ібатулін, О. В. Степенко, О. В. Сакаль. К. : Державна установа «Інститут економіки природокористування та сталого розвитку Національної академії наук України», 2012. 52 с.
5. Новаковський Л. Я. Регіональна земельна політика / Л.Я. Новаковський, М. І. Шквир. К. : Урожай, 2016. 136 с.

*Науковий керівник – Бобровська Н. В., кандидат економічних наук,
старший викладач кафедри обліку і оподаткування*